

Birgalikda ijtimoiy davlat sari!

0'zbekiston Ovozi

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Ўзбекистон Республикаси Президенти АҚШ делегациясини қабул қилди

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Шавкат Мирзиёев 11 июнь куни Америка Қўшма
Штатларининг Савдо вакили Кэтрин Тайни қабул қилди.

Америка идораси раҳбари Ўзбекистон
етакчисига АҚШ Президенти Жо Байденning
саломи ва энг эзгу тилакларини етказди.

Учрашув давомида икки томонлама стратегик
шерхиклар муносабатларини янада мустаҳкамлаш
савдо-иқтисодий ва инвестициявий ҳамкорликни
кенгайтириш масалалари мухокама қилинди.

Ишибилармонлик алоқалари фаоллашгани,
ўзаро тобар айирбошлаш ва инвестициялар
кўрсаткичлари барқарор ўсаётгани мамнуният
билин қайд этилди.

АҚШнинг "Air Products", "Coca-Cola", "Citibank",
"Visa" ва бошқа кўплаб етакчи корхоналари
ва банклари билан кооперация алоқалари
ривожланмоқда.

Ўзбекистоннинг Жаҳон савдо ташкилотига
аъзо бўлиши, GSP тизимини қайта тиклаш, "С5+1"
формати ҳамда Савдо ва инвестициялар бўйича
ҳадли битим доирасида амалий ҳамкорликни
чуқурлаштириш билан боғлиқ масалалар кўриб
чиқиди.

Саноат кооперацияси учун янги соҳаларни
аниқлаш ва тегишли лойиҳаларни илгари суриш
бўйича қўшма платформани ишга тушириш
муҳим экани таъкидланди.

president.uz

✓ ЎзХДП фракцияси ташаббуси

ЧЕКЛАШ ЭМАС, ТЕНГЛИК ЗАРУР

Парламентдаги фракциямизнинг яна бир қонунчилик
ташаббуси қўллаб-куватланди

ДАВЛАТ ХИЗМАТИГА
ИШГА КИРИШДА
ҲАР ДОИМ ҲАМ
ПРОФЕССИОНАЛЛИК
АСОСИЙ ЎРИНДА
ТУРМАЙДИГАН, БОШҚА
МУҲИМ БЎЛМАГАН
ОМИЛЛАР ТАРОЗИ
ПАЛЛАСИНИ БОСИБ
КЕТАДИГАН ҲОЛАТЛАР
ҲАМ БЎЛАДИ. ТЕНГЛИК,
ШАФФОФЛИК,
ОЧИҚЛИК ЎРНИДА
ТАНИШ-БИЛШИЧЛИК,
МАҲАЛЛИЙЧИЛИК,
КОРРУПЦИЯВИЙ
ҲОЛАТЛАР, ҚАРИНДОШ
УРУҒЧИЛИК КАБИ
ИЛЛАТЛАР ДАВЛАТ
ХИЗМАТИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШГА
ТУШОВ БЎЛИБ КЕЛДИ.

3 САҲИФАДА

СУВ ТЕКИН ЭМАС!

Жаҳон метеорология ташкилоти
ҳисоб-китобларига кўра, 2050
йилга бориб ер юзи аҳолисининг
5 миллиарди етарли даражадаги
ичимлик сувидан бебаҳра қолиши
мумкин. Бинобарин, 2018 йили
3,6 миллиард инсон камидаги
бўйича ҳисоботдаги бу хавотирли рақамлар
йигирмадан ортиқ ҳалқаро ташкилот
ва илмий марказлар хуносалари
асосида тақдим қилинган.

7

✓ Жамоат назорати

МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИ ЭНДИ КЎРИНАДИ

2024 ЙИЛ 5 ИЮНДА «МАНФААТЛАР
ТЎҚНАШУВИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚОНУН
ИМЗОЛАНДИ. МАЗКУР ҲУЖЖАТ ҚАБУЛ
ҚИЛИНГАН КУНДАН ОЛТИ ОЙ ЎТГАЧ КУЧГА
КИРАДИ. МАМЛАКАТМИЗДА МУҲИМ
ВОҚЕЛИК БЎЛГАН ҚОНУН МАЗМУН-МОҲИЯТИ
ВА ИЖРОСИ БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАЛАРГА
КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК АЛОҲИДА ЭЪТИБОР
ҚАРАТМОҚДА.

6 САҲИФАДА

✓ Сиёсий пульс: муносабат

ТЕЖАМКОРЛИК ВА ТАРТИБ СУВ БИЛАН ҲАВОДЕК МУҲИМ

ИЙЛАНДАН-ИЙЛГА ЭНЕРГИЯ
ИСТЕМОЛИ ОШИБ БОРМОҚДА.
ЭНЕРГЕТИКА ВАЗИРЛИГИ
ПРОГНОЗЛАРИГА КЎРА,
2030 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН
ДАВРДА ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ
ИСТЕМОЛИНИНГ ЙИЛЛИК
ЎСИШИ 6-7 ФОИЗ АТРОФИДА
БЎЛАДИ. ЯКИН ЙИЛЛАРДА
22 ТА ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ
ИШГА ТУШИРИЛГАН.
ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ ИШЛАБ
ЧИҚАРИШГА ХУСУСИЙ
КАПИТАЛ ҲАМ ЖАЛБ
ҚИЛИНГАН.

✓ Бугуннинг гали

ОРОМГОҲЛАРГА БОРМАЙДИГАН БОЛАЛАР ТАЪТИЛ ТОТЛИ ЎТАПТИМИ?

5

2

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

МУБОРАК ҚУРБОН ҲАЙИТИНИ НИШОНЛАШ ТҮГРИСИДА

Муборак Қурбон ҳайитининг маънавий ҳаётимизда мөхр-оқибат, бағрикенглик, муруват, дўстлик ва ҳамжиҳатлик каби эзгу тамойилларни мустаҳкамлаш борасидаги ўрни ва аҳамияти бекиёсdir.

Ушбу кўтлуг айёми муносаби кутиб олиш ва ююри савида ўтказиши, муқаддас ислом динининг инсонпарварлик фоялари хамда миллий қадриятларимизни асрар-авайлаш ва улуғлаш максадиди:

1. 2024 йилда муборак Қурбон ҳайитининг биринчи куни 16 июнь – якшанба кунига тўғри келиши тўғрисида Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг аҳбороти маълумот учун қабул қилиниб, юртимида 16 июнь куни Қурбон ҳайити байрами сифатида кенг нишонлансан.

2. Қўйидагилар:
а) Мехнат кодексининг 208-моддасига

мувофиқ;

ишланмайдиган байрам куни хисобланувчи Қурбон ҳайитининг биринчи куни дам олиш кунига тўғри келиши муносабати билан ушбу дам олиш куни 17 июнь – душанба кунига кўчирилиши;

бунда ишлаб чиқариш-техник ва ташкилий шароитлар (мавжуд узлуксиз ишлаб чиқариш, аҳолига ҳар куни хизмат кўрсатиш, навбатчилик асосида ишлаш ва бошқалар) туфайли ишланмайдиган байрам кунлари тўхтатиб кўйиш мумкин бўлмаган ишларни бажариша дам олиш кунлари кўчириласлиги;

б) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 22 декабрдаги "2024 йилда расмий саналарни нишонлаш даврида қўшимча ишланмайдиган кунларни белгилаш ва дам олиш кунларини кўчириш тўғриси-

да"ги ПФ-213-сон Фармони билан 18 июнь – сеансида куни барча ҳодимлар учун кўшишмча дам олиш куни этиб белгиланганлиги маълумот учун қабул қилинсан.

3. Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шахар ҳокимларни Дин ишлари бўйича кўмита, Ўзбекистон мажаллалари уюшмаси, Икимотий ҳимоя миллий агентлиги ва бошқа ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда муборак Қурбон ҳайитини халқимизнинг миллий анъана ва урф-одатларига ўйғун холда ўтказиш учун тегишли чора-тадбирларни амалга оширсин.

4. Туризм кўмитаси Транспорт вазирлиги билан биргаликда юртдошларимиз учун муборак Қурбон ҳайити кунларида мўтабар зиёратгоҳлар ва тарихий қадамжоларга зиёратларни ташкил этиш максадида қуалга оширсин.

шароит ва имкониятлар яратсин.

5. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий аҳборот агентлиги ва бошқа оммавий аҳборот воситаларига Қурбон ҳайитини нишонлаш билан боғлиқ тадбирларни кенг ёртиш тавсия этилсан.

6. Мазкур қарорнинг ижросини назорат килиш Ўзбекистон Республикаси Баш вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчisi М.М. Камилов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шахри,
2024 йил 11 июнь

SIYOSIY PULS: MUNOSABAT

ЙИЛДАН-ЙИЛГА ЭНЕРГИЯ
ИСТЕМОЛИ ОШИБ БОРМОҚДА.
ЭНЕРГЕТИКА ВАЗИРЛИГИ
ПРОГНОЗЛАРИГА КЎРА, 2030 ЙИЛГАЧА
БЎЛГАН ДАВРДА ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ
ИСТЕМОЛИНИНГ ЙИЛЛИК ЎСИШИ
6-7 ФОИЗ АТРОФИДА БЎЛАДИ. ЯҚИН
ЙИЛЛАРДА 22 ТА ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ
ИШГА ТУШИРИЛГАН. ЭЛЕКТР
ЭНЕРГИЯСИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА
ХУСУСИЙ КАПИТАЛ ҲАМ ЖАЛБ
ҚИЛИНГАН.

СИЗУ БИЗГА БОҒЛИҚ МУҲИМ
ЖИҲАТ ҲАМ БОР. ЭНЕРГИЯНИНГ
ИСРОФ БЎЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАСЛИК,
ТЕЖАМКОРЛИККА АМАЛ ҚИЛИШ.
УЙИМИЗДА БИР КУН ЧИРОҚ БЎЛМАСА,
ДОД-ВОЙ ҚИЛАМИЗ.

ТЕЖАМКОРЛИК ВА ТАРТИБ СУВ БИЛАН ҲАВОДЕК МУҲИМ

Энергиядан самарали, тежамли фойдаланилмас экан, ишлаб чиқариш қанчалик кўпайтирилмасин, ортиб бораётган талабни қондириш мушкул вазифа бўлиб қоладареди.

Давлат раҳбари раислигига 10 июнь куни энергия ресурсларидан фойдаланиш самара-дорлигини ошириш ҳамда энергетика соҳаси обьектлари куз-киш мавсумида барқарор ишланиши таъминлаш чора-тадбирлари юзасидан видеоселектор йигилиши бўлиб ўтди.

ИҚТИСОД ҚИЛИШ РЕЖАСИ ТУЛИҚ БАЖАРИЛМАЯПТИ

Йигилишда қайд этилганидек, ўтган йили электр ва газни тежаш бўйича туманбай дастурлар қабул қилинди. Хонадонлар ва ижтимоий обьектларда ўрнатилган кўёш коллекторлари ҳисобига 20 миллион киловатт электр тежамкоқда. Саноат корхоналари ҳам "яшил энергия" манбаларини жорий қилимокда.

Лекин айрим худудларда ишлар суст бўлгани учун электрни иқтисод қилиш режаси тўлиқ бажарилмаётгани кўрсатиб ўтида.

Янги ижтимоий обьектларни лойиҳа-лаштиришда энергия тежамкорлик бўйича қатъий талаб киритиш, маъмурӣ бинолар, кўп қаватли уйлар, корхона, савдо ва сервис биноларида энергия самара-дорлиги бўйича техник шартларни ишлаб чиқиш зарурлиги таъкидланди.

Йигилишда жорий йилда 1 мингта ижтимоий обьектни куз-киш мавсумига тайёрлаш топширилди. Жумладан, 251 та шифохона, 292 та бояча, 393 та мактаб ва интернат таъмиранади.

Президент тармоқ раҳбарлари ва ҳокимларинг бу йил электр ва газни тежаш режаси қониқарсиз эканини, улар янада катта марра олиши шартлигини таъкидлади.

Ҳар бир ҳокимга биттадан туманин танлаб, электр ва газ тежаш бўйича намуна қилиш топширилди. Ушбу туманларда бу йил 750 миллион киловатт электр ва 550 миллион куб метр газ иқтисод қилинишига эришиш мухимлиги таъкидланди.

ЭЛЕКТРОМОБИЛНИ ХОНАДОНДА ҚУВВАТЛАШ РАҒБАТЛАНТИРИЛАДИ

Юртимида электромобиллар сони охириг училда 10 карра ошиб, 35 мингтага ётди. Жиззахда электромобиль ишлаб чиқариш ўйлага қўйилмоқда. Шу муносабат билан электр тизимини ривоҳлантиришда янги зарядлаш қувватларни хисобга олиш зарурлиги кўрсатиб ўтиди.

Эндилиқда электромобилни хонадонда қувватлашни рағбатлантирадиган тунги тариф жорий қилинади. Қувватлаш усука-насига ҳисоблагич ўрнатган аҳолига тунги вақтда қувватланганлик учун арzon тариф кўлланади.

Кўчалап, кўп қаватли уйлар атрофидаги 22 киловаттагача, хонадонда 7 киловаттагача зарядлаш станцияси ўрнатиш мүмкин бўлади. Давлат ташкилотлари, савдо маркази, меҳмонхона ва дам олиш масканлари автотурагроҳида қувватлаш станцияси ўрнатилиади.

Йигилишда энергетиканинг ресурс базасини мустаҳкамлаш масалалари ҳам кўриб қиқилди. Куз-киш мавсумида аҳолини иссиқлик ва ичимлик суви билан кафолати таъминлаш учун қозонхона ва иссиқлик тармоқларини яхшилаш, сув тармоқлари ва наосларни таъмилаш вазифалари белгилаб олинди.

Йигилиш давомида тармоқ ва худудлар раҳбарларининг ҳисоботлари тингланди.

ХДП ДЕПУТАТЛАРИ НИМА ДЕЙДИ?

Шоҳиста ТУРҒУНОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

- Бутун мамлакат иқтисодиёти, ҳалқимизнинг улкан рўзгори энергия, электр билан боғлиқидар. Кейинги йилларда юртимида ката яратувчилик маконига айланбি кетди, қаерга борманг, янги қурилиш, янги бино, янги ишлаб чиқариш ёки хизмат кўрсатиш манзили ўйлингиздан чиқади. Уларнинг ҳаммаси-

да"га энергия керак, акс ҳолда, ўзгаришнинг, ўсишнинг имкони йўк.

Истемолчиларга электр энергиясини ишончли ва узлуксиз етказиб бериш, бу борада ошиб бораётган талабни қондириш мүхим, албатта. Тўғрисини айтиш керак, шу кунгача биз жиддий ётибор бермаган, қайсида мәйнода амал килмаган, энди эса истемол маданиятимизда қундаклик мөвъера айланбид бораётган тежамкорлик орқали электр энергиясининг узлуксизлигини таъминлашга хисса кўшиш мумкин. Қундаклик ҳаётда электр энергиясини тежашнинг оддий қондадарига риоя қилиш орқали ҳар биримиз табиий ресурсларни оқилона сарфлашга хисса қўшамиз.

Мутахассисларнинг фикрича, миллий иқтисодиётнинг энергия сигими ривоҳланган мамлакатларницидан 2-2,5 баравар юқори. Энергия ресурсларининг катта йўқотишлари ўй-жой секторига ҳам юз бермокда. Электр энергиясининг ўртача истемоли ўй-жой секторида жаҳон миқёсида 23 фоизни ташкил этса, Ўзбекистонда бу кўрсаткич 40 фоизга ётади. Янъи, Европада бир квадрат метр учун энергия истемоли йилига 120 – 150 кВт-соатни ташкил қилинган ҳолда, Ўзбекистонда бу кўрсаткич 390 кВт-соатдан ошиди.

Шу жиҳатдан ҳам Президентимиз раислигидан ўтказилган видеоселектор йигилиши, унда белгилаб берилган вазифалар ҳаммамиз учун аҳамияти.

Тежаш – йўқотишларни камайтириш, тежамкор технологияларни жорий қилиш шобига бўлиши шарт, деди давлатимиз раҳбари.

Ростан ҳам, энергияни исроф қилмасдан ишлатсан, қанчадан-қанча беҳуда йўқотишларнинг олди олинади.

НИМА УЧУН ТЕЖАШ КЕРАК?

Биринчидан, табиятга фамхўрлик қилиш учун. Энергия самара-дорлиги юқори бўлгандарига ага тариф ўтирилган тарифида етказилади. Мутасаддиларга йил якунигача янги тизим билан боғлиқ техник регламент ва норматив хужжатларни ишлаб чиқиши вазифа топширилди.

Йилдан-йилга энергия ресурсларига талаб ошиб бораётган замонда улардан оқилона фойдаланиш, исроғарчиларни камайтиришни ўзи тақоюз этмоқда. Давлатимиз раҳбари томонидан билдирилган тақлифлар, белгилаб берилган вазифалар энергия самара-дорлигини ошириш учун мухим, албатта.

Энергия самара-дорлиги кўплаб иқтисодий, ижтимоий ва экологик фойда келтиради. Бу икlim ўзгаришга қарши курашиб, инсон саломатлиги ва ҳаёт сифатига зарар етказувчи чиқиндилар, ифлослантирувчи моддаларни камайтиришнинг энг оддий ҳамда тежамкор усулларидан бироридар. Энергия самара-дорлигини ошириш бўйича чора-тадбирларнинг кенг кўлланилиши коммунал тўловларни камайтиради, иқтисодий афзалликлар яратади.

Шерзод РАҲМОНОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзХДП фракцияси аъзоси:

- Бутун дунёда, мамлакатимизда аҳоли сони ошгани, иқтисодиёт тармоқлари кенгайгани сари энергияга талаб ҳам ошиб бораётган. Охирги беш йилда юртимида электр энергия ишемоли 20 фоизга ошиди.

Тежамкорликка амал қилиш биздан маблаб сўрамайди, катта ташвиш тўғдирмайди ҳам. Шунчаки кўпроқ ётиборли бўлиш кутилади, холос.

Йигилишда бундан буён илғор тажриба асосида соҳа ва тармоқларда энергия самара-дорлигини бахолаш бўйича янги тизим амал қилиши белгиланди.

Бунда йилига камиди 4 миллион киловатт электр ёки 375 минг куб метр газ сарфлашдиган ийрик истемолчилар ҳар ўн йилда энергия аудитидан ўтади. Энергоинспекция ҳар йили йиррик истемолчилар рўйхатини эълон қилиб боради, аудитидан ўтмаган корхоналарга газ ва электр оширилган тарифида етказилади. Мутасаддиларга йил якунигача янги тизим билан боғлиқ техник регламент ва норматив хужжатларни ишлаб чиқиши вазифа топширилди.

Йилдан-йилга энергия ресурсларига талаб ошиб бораётган замонда улардан оқилона фойдаланиш, исроғарчиларни камайтиришни ўзи тақоюз этмоқда. Давлатимиз раҳбари томонидан билдирилган тақлифлар, белгилаб берилган вазифалар энергия самара-дорлигини ошириш учун мухим, албатта.

Энергия самара-дорлиги кўплаб иқтисодий, ижтимоий ва экологик фойда келтиради. Бу икlim ўзгаришга қарши курашиб, инсон саломатлиги ва ҳаёт сифатига зарар етказувчи чиқиндилар, ифлослантирувчи моддаларни камайтиришнинг энг оддий ҳамда тежамкор усулларидан бироридар. Энергия самара-дорлигини ошириш

HAMKORLIK

ЎЗБЕКИСТОН-ТУРКИЯ:

КУЧЛИ СУРЪАТ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ 5 – 7 ИЮНЬ КҮНЛАРИ РАСМИЙ ТАШРИФ БИЛАН ТУРКИЯДА БҮЛДИ. БУНДАЙ ОЛИЙ ДАРАЖАДАГИ УЧРАШУВЛАРНИНГ ТЕЗ-ТЕЗ БÜЛИБ ТУРИШИ ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАР ЯНАДА ФАОЛЛАШАЁТГАНИДАН ДАЛОЛАТ БЕРАДИ. ТУРКИЙ ДУНЁ ЖАҲОН САҲНИДА МУВОЗАНАТЛАР ЎЗГАРАЁТГАН БИР ПАЛЛАДА ЎЗИНИНГ МУСТАҲКАМ ЎРНИ ВА СЎЗИГА ЭГА Бўлишида КОНСТРУКТИВ ТАШҚИ СИЁСАТ ОЛИБ БОРАЁТГАН ЎЗБЕКИСТОННИНГ ҲИССАСИ КАТТА ЭКАНИНИ ЭКСПЕРТЛАР ЭЪТИРОФ ЭТМОҚДА.

Ташриф доирасида Ўзбекистон – Туркия олий даражадаги Стратегик ҳамкорлик кенгашининг учинчи инифишиши бўйл үтди.

– Стратегик ҳамкорлик кенгашининг ташкил этилиши Ўзбекистон – Туркия муносабатлари тарихида янги саҳифа очди ва шерикликнинг барса соҳаларида янада ривожланшига кучли суръат бағислади, – деган давлатимиз раҳбари.

Очик айтишни керакки, сиёсий мулоқот, парламентлардо алоқалар ва маданий-гуманитар алмашинувлар жадал ривожланмоқда, савдо-иктисодий ва инвестициявий ҳамкорлик тобора фаоллашмоқда.

Кейинги йилларда ўзаро савдо

хажми 1,5 баробарга, қўшма корхоналар сони 2 баробарга, Ўзбекистон иктисодиётига турк инвестициялари хажми 2,5 баробарга ошган.

Икки давлатнинг йирик шахарлари ўртасида туристлар оқими З баробарга кўпайган.

Яқин келолаҳақда эса икки томонлама савдо ҳажмини 5 миллиард долларга етказиш мақсад қилинган.

Бугун Ўзбекистонда "Cengiz Holding", "Aksa Energy", "Çalık Holding", "Akay İnşaat", "Anadolu Group", "Özgürün", "Eczacıbaşı Holding" каби етакчи турк компаниялари томонидан 100 дан ортигча лойиҳа муввафқиятли алоқа оширилмоқда. Бу галги ташриф

доирасида 10 миллиард долларлик янги инвестиция лойиҳалари портфели шакллантирилган.

Икки томонлама савдо-иктисодий ҳамкорликни янада ривожлантириши максадида саноат коопорациясини кучайтириш, юқори қўшилган қўйматга эга маҳсулотлар ишлаб чиқариши махаллиялаштириш ва биргаликда учинчи давлатлар бозорларига чиқиш мухимлиги таъкидланган.

Шунингдек, имтиёзли савдо тўғрисида битим доирасида божхона тарифларини пасайтириш, Истанбул шаҳрида Ўзбекистон савдо ваколатхонасини очиш зарурлиги қайд истилган.

Кишлоқ ва сув ҳўжалиги, соглиқни сақлашни ракамлаштириш ва тиббиёт кластерларини ташкил этиш соҳаларида Туркияning илғор тажрибаси ва давлат-хусусий шериклик механизmlарини жорий этишига талаб борлигига эътибор картилган.

Ўзаро ҳамкорликнинг яна бир мухим йўналиши икки мамлакатнинг транспорт-логистика салоҳитини ошириш, шу жумладан, Ўрта коридор имкониятларидан самарали фойдаланишdir.

Музокаралар давомида олий, профессионал ва техник таълим соҳасида ҳамкорликни ривожлантириш, театр фестиваллари, маданият ҳафталикларини ўтказиши, биргаликда тарихий фильмлар суратга олиш ва маданий мерос объектларини реставрация қилиш соҳаларида ҳамкорликни кенгайтириша алоҳида эътибор қартилган.

Сабаби, тарихан келиб чиқиши бир-бирига чамбарчас боғлиқ бўлган ҳақларнинг маданий ва маърифий яқинлигини нафақат сақлаб қолиш, балки имкон қадар бойитиб бориш маданий алоқаларни мустаҳкамлашга хизмат қилиши табиий.

Йигилиш якунлари бўйича хукуматларга қабул қилинган қарорларни амалга ошириш бўйича қўшма «ўйл харитаси»ни тасдиқлаш топширилган.

Шу тарика Стратегик ҳамкорлик кенгашининг учинчи йигилиши якунда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Туркия Республикаси Президенти Режеп Тайип Эрдоган Кенг қарорларни стратегик шерикликни чуқуралаштириш тўғрисидаги қўшма декларацияни имзолаган.

Бундан ташкири, икки мамлакат раҳбарлари хузурида кўп кирралари шерикликнинг кўллаш соҳаларини қамраб олган 19 та ҳужжат имзоланди. Ҷумладан:

- Илмий алмашинув ва юқори технологиялар соҳасида ҳамкорлик тўғрисида битим;

- Худудий ривожланиш соҳасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида битим;

- Стандартлаштириш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида битим;

- Ўзбекистоннинг ЖСТга аъзо бўлишида техник кўмак кўрсатиш бўйича ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Космик фанлар, технологиялар ва тадқиқотлар соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Қишлоқ ҳўжалиги таълими соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Энергетик ривожланиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Маданият соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Ахборот соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Кадастр масалалари бўйича ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Туризм соҳасида ҳамкорлик

тўғрисида байённома;

- Оила институти ва хотин-қизларни кўллаб-куватлаш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Бошқарув кадрларини тайёрлаш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

- Ҳуқуқий соҳада малака ошириши бўйича ҳамкорлик тўғрисида байённома.

Шунингдек, имтиёзли савдо, энергетика бозорини тартибга солиши оид икки томонлама ҳужжатлар ҳамда Қишлоқ ҳўжалиги соҳасида ҳамкорликни кенгайтириш бўйича чора-тадбирлар режаси табиий.

Ташриф доирасида Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев «Туркия Республикаси нишониши билан тақдирланди. Мазкур олий мукофот Туркия билан дўстона муносабатларни ривожлантиришга катта ҳисса қўшган давлат арбобларига берилади.

- Бугун мамлакатларимиз ўртасида кенг қарорларни стратегик шерикликни чуқуралаштириш тўғрисидаги имзоланган кунда Туркия Республикасининг бундай юксак мукофотини олиш мен учун катта шарафдир. Ушбу мукофот ҳақларимиз ўртасида кенг қарорларни стратегик шерикликни чуқуралаштириш тўғрисидаги имзоланди:

- Илмий алмашинув ва юқори технологиялар соҳасида ҳамкорлик тўғрисида битим;
- Ҳудудий ривожланиш соҳасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида битим;
- Стандартлаштириш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида битим;
- Ўзбекистоннинг ЖСТга аъзо бўлишида техник кўмак кўрсатиш бўйича ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Космик фанлар, технологиялар ва тадқиқотлар соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Қишлоқ ҳўжалиги таълими соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Энергетик ривожланиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Маданият соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Ахборот соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Кадастр масалалари бўйича ҳамкорлик тўғрисида байённома;
- Туризм соҳасида ҳамкорлик тўғрисида байённома;

Бунингдек, имтиёзли савдо, энергетика бозорини тартибга солиши оид икки томонлама ҳужжатларни чуқуралаштириш тўғрисидаги имзолаган кунда Ҳуқуқий соҳада малака ошириши бўйича ҳамкорлик тўғрисида байённома.

Халқларимиз бундай дўстликни ҳар томонлама кўллаб-куватлашмоқда.

**Аҳмад ҚУРБОНОВ
тайдерлди.**

O'Z XDP FRAKSIYASI TASHABBUSI

ЧЕКЛАШ ЭМАС, ТЕНГЛИК ЗАРУР

Парламентдаги фракциямизнинг яна бир қонунчилик ташаббуси қўллаб-куватланди

ДАВЛАТ ХИЗМАТИГА ИШГА КИРИШДА ҲАР ДОИМ ҲАМ ПРОФЕССИОНАЛЛИК АСОСИЙ ЎРИНДА ТУРМАЙДИГАН, БОШҚА МУХИМ БЎЛМАГАН ОМИЛЛАР ТАРОЗИ ПАЛЛАСНИН БОСИМ КЕТАДИГАН ҲОЛЛАТЛАР ҲАМ БЎЛАДИ. ТЕНГЛИК, ШАФФОФЛИК, ОЧИҚЛИК ЎРНИДА ТАНИШ-БИЛИШЧИЛИК, МАҲАЛЛИЙЧИЛИК, КОРРУПЦИЯВИЙ ҲОЛАТЛАР, ҚАРИНДОШ-УРУФЧИЛИК КАБИ ИЛЛАТЛАР ДАВЛАТ ХИЗМАТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ТУШОВ БЎЛИБ КЕЛДИ.

Давлат хизматини чинакам ҳалқни рози килдиган тизимга айлантириш, бошқарувда натижадорлик ва сифатни ошириш мақсадида 2022 йилда «Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида» конун қабул қилинди.

Давлат хизматига киришда номзодларнинг ҳинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, этикоди, шахсий, ва ижтимоий мавқеидан катъи назар, ҳуқуқлар тенглиги янгиланганди Конституциямизнинг 37-моддасида мустаҳкамламб қўйилди.

Олий Мажлис Конунчилик палатасининг 11 июн куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида кўриб чиқилган «Ўзбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республика Конституциясининг қоидаларини амалга оширишга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиши тўғрисида»ни қонун лойиҳаси ҳам бўлиши мумкин эмас», деган жумлар билан тўлдирилмоқда.

Мажлис Конунчилик палатасининг 11 июн куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида кўриб чиқилган «Ўзбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республика Конституциясининг қоидаларини амалга оширишга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиши тўғрисида»ни қонун лойиҳаси ҳам бўлиши мумкин эмас», деган жумлар билан тўлдирилмоқда.

Мажлис Конунчилик палатасининг 11 июн куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида кўриб чиқилган «Ўзбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республика Конституциясининг қоидаларини амалга оширишга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиши тўғрисида»ни қонун лойиҳаси ҳам бўлиши мумкин эмас», деган жумлар билан тўлдирилмоқда.

Мажлис Конунчилик палатасининг 11 июн куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида кўриб чиқилган «Ўзбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республика Конституциясининг қоидаларини амалга оширишга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиши тўғрисида»ни қонун лойиҳаси ҳам бўлиши мумкин эмас», деган жумлар билан тўлдирилмоқда.

Мажлис Конунчилик палатасининг 11 июн куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида кўриб чиқилган «Ўзбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республика Конституциясининг қоидаларини амалга оширишга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиши тўғрисида»ни қонун лойиҳаси ҳам бўлиши мумкин эмас», деган жумлар билан тўлдирилмоқда.

Мажлис Конунчилик палатасининг 11 июн куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида кўриб чиқилган «Ўзбекистон Республикасининг айrim қонун ҳужжатларига Ўзбекистон Республика Конституциясининг қоидаларини амалга оширишга қаратилган қўшимча ва ўзгартиришлар киритиши тўғрисида»ни қонун лойиҳаси ҳам бўлиши мумкин эмас», деган жумлар билан тўлдирилмоқда.

Бирок бугунги кунда жамиятимиз ҳаётидаги фуқаролар яки қариндошида судланғанлик ёки туталганлик ҳолати мавжудлиги боис ишга кира олмаётгани билан боғлиқ вазиятлар ҳам тўла барҳам топган, дея олмаймиз.

Инчунун, давлат хизматига бел боғлаган номзодни ишга қабул қилишини айни важ билан рад этиши амалиёт ҳамон мавжуд.

Юкорида келтирилган қонун лойиҳаси эса бундай ҳолатларга узил-кесил чек қўйиш, конституциявий нормаларнинг реал ҳаётда ишлашига эришиш, фуқароларни ишга қабул қилишини хилоф равишда рад этишини тақиқлаш, уларнинг меҳнатга оид ҳуқуқларини ишончли химоя қилиш ва меҳнат ҳуқуқларни ишончли химоя қилиш ва меҳнат ҳуқуқларни ишончли хим

“ЁШ СИЁСАТЧИ” лар

Ёшлар юрти бўлган Ўзбекистонда ёшларнинг илмий салоҳиятини юксалтиришга, қобилиятларини рўёбга чиқаришга қаратилган аниқ бир механизимга асосланган тизимли испоҳотлар амалга оширилмоқда. Юртимизда ёшларга оид давлат сиёсатининг амалга оширилишида партия ташкилотларининг муносаб иштирок этишини таъминлаш масаласи ҳам устувор аҳамият касб этади.

Шу мақсадда Ўзбекистон Халқ демократик партияси ёшларнинг ижтимоий-сиёсий ва хуқуқий саводхонлигини юксалтириш, фуқаролик жамиятини ривожлантиришда ёшларнинг фаол иштирокини таъминлаш ва Ўзбекистон Республика Конституцияси ва қонунларига хурмат хиссини мустаҳкамлаш ўйлида партия Сайловолди дастури ҳамда Ҳаракат дастурида белгилаб олган турли мавзулардаги қизиқарли лойӣҳаларни амалга ошириб келмоқда. Жумладан, “Ёш сиёсатчи” кўрик-тандови ҳам шундай лойӣҳалардан бирни хисобланади.

Куни кеча мазкур танловнинг Наманганд вилоят босқичи бўлиб ўтди. Наманганд давлат университети тадбирлар шалида бўлиб ўтган тадбирларда шаҳар ва туман босқичларида голибликин кўлга кириптган 10 нафар иктидоридан йигит-кизлар иштирок этди.

Бу галги иштирокчилар аввали

йиллардаги ёшлардан истеъоди, билими ва топқирилиги билан ҳамманинг этироғига сазовор бўлди. Қатнашчилар илмий салоҳиятнинг юкорилиги юртимизда олиб боридаётган таълим тизимида испоҳотларнинг самарасини кўрсатмокда, десак ҳеч муболага бўлмайди. Кўзгин ва курашларга бой ўтган танловда голибларни аниқлашда ҳакамлар ҳам қийинчилликка дуч келди. Буни З та туманнинг билимли ёшлари бир хил балл тўплагани ҳам кўрсатди. Натижада ҳакамлар хайъати аъзолари голибларни аниқлаш учун кўшимча саволлар бершига тўғри келди. Белгилangan шартлар бўйича энг юкори балл тўплашга мувоффақ бўлган Норин туманинг вакиласи Шоира Ҳасанова танловнинг мутлоч голиби, деб топилди. Иккинчи ўринни эса Наманганд туманинг вакиласи Шоҳида Набижонова, учинчи ўринни эса Янгиқўргон туманиндан иштирок этган Гулчехра Абдулбекиева кўлга

киритди. Голибларга маҳсус сертификат ва қимматбахо эсдалик совфалари топширилди.

Шу куни танлов якунидаги испоҳотларнинг саваласини кўрсатмокда, десак ҳеч муболага бўлмайди. Сафимизга янги кўшилган ёшларга партияга аъзалик гувоҳномалари ҳам берилди.

**Мухсиiddин
НИЗОМИДДИНОВ,
ЎзХДП Марказий Кенгаши
Ёшлар сектори мудири.**

УЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ЁШЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ВА ХУҚУҚИЙ САВОДХОНЛИГИНИН ЮКСАЛТИРИШ, ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИН РИВОЖЛАНТИРИШДА ЁШЛАРНИНГ ФАОЛ ИШТИРОКИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ ВА ҚОНУНЛАРИГА ХУРМАТ ХИССИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА ПАРТИЯ САЙЛОВОЛДИ ДАСТУРИ ҲАМДА ҲАРАКАТ ДАСТУРИДА БЕЛГИЛАБ ОЛГАН ТУРЛИ МАВЗУЛАРДАГИ ҚИЗИҚАРЛИ ЛОЙӢҲАЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИБ КЕЛМОҚДА.

ЭЗГУ ИШЛАР ЙЎЛИДАМИЗ

Партияниш ижтимоий аҳволи ва турмуш шароити оғир оилалар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш, қўллаб-қувватлаш бўйича давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари билан ҳамкорлиқда иш олиб бормоқда.

Ҳокимият ва ҳалқ вакилларининг ўзаро ҳамкорлиқда, бамаслаҳат амалга оширган ишлари эзгу мақсадларга хизмат қилимояд.

Мисол тариқасида Ўзбекистон ХДП Элликқалъа туман кенгаши раиси Ҳажибой Сатиковнинг ташаббуси билан жорий йилнинг 8 июн куни “Элликқалъа” овул фуқаролар йигини ҳудудида истиқомат қўлувчи Оғабек Қаландаровнинг никоҳ тўйи ўтказилишига қўмаклашилганини айтди.

- Олиалим моддий жиҳатдан қийналгани учун “Темир дафтар”га кирилтилган. Фарзандимизнинг никоҳ тўйини ҳам ўтказиши қийналётган эдик. Партия фаоллари ташаббуси туман ҳокимлигининг қўлаши билан ўғлимининг никоҳ тўйи ўтказилди. Албатта, тўйни кўриб, жуда хурсанд бўлдим. Яхшиларга миннатдорчилор билдираман, - дейди хонадон эгаси Ойниса Очилова.

Партияниш фаоллари, депутатларимиз Қорақалпогистонда кўплаб хайрли ишларга ташаббус кўрсатмоқда.

**Махмуд ЕСЕНГЕЛЬДИЕВ,
ЎзХДП Қорақалпогистон Республика
кенгаши раиси ўринбосари.**

ILLAT

КОРРУПЦИЯ – ЖАМИЯТ ТАНАЗЗУЛИ

ҲАЛОЛЛИК СОФДИЛЛИК, САМИМИЙЛИК, ИЙМОН ВА ҚОНУНИЙЛИК СЎЗЛАРИ БИЛАН УЙҒУНДИР. ЖАМИЯТДА БҮНДАЙ ФАЗИЛАТЛARНИ ЧУҚУР СИНГДИРИШ ҲАМИША РИВОЖЛАНИШНИНГ ЎЗАГИ БЎЛИБ КЕЛГАН. АКСИНЧА БЎЛСА, ЯННИ, ҲАЛОЛЛИК ЎРНИНИ ТАЪМАГИРЛИК ЭГАЛЛАСА, БУ, ШАК-ШУБҲАСИЗ, ТАНАЗЗУЛГА ЕТАКЛАЙДИ.

Маълумотларга асосан, жаҳон ҳамжамиятида ҳар йили 1 триллион АҚШ долларлари ҳажида пора бериш ва пора олиш холатлари содир этилади. Дунён иктисолдётми ҳар йили коррупция туфайли 2,6 триллион АҚШ долларидан ортида маблағдан айрилади, бу жаҳон ялпли ички маҳсулотининг 5 фазисини ташкил этади.

Давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг худудий ва таркибий бўйинамаларида ходимлар фаолиятини қонуний тартибга солишида коррупцияга қарши муросасицайтина карор топтириш, бошқача айтганда, “ҳалоллик вакцинасини” жорий қилиш мухим ўрин тутади. Бугунги кунда мамлакатимизда бу йўналишида амалга оширилётган испоҳотлар натижасида комплаенс-назорат механизмларни давлат ва хусусий сектор фаолиятига кенг кириб бормоқда.

Хорижий амалиёт таҳлили шуни қўрсатади, бозор иктисолдётми қонунларига асосланган барча мамлакатларда коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги замонавий бошқарув усусларига мувофиқ, самарали фаолият юритишни таъминловчи энг мухим профилактик воситалардан бири ўз таркибida коррупцияга қарши комплаенс-назорат тизимини жорий этиш хисобланади.

Коррупцияга қарши комплаенс-назорат тизими – давлат органлари ва хўжалик юритувчи субъектлар, банклар ва хусусий сектор фаолиятига коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги халқaro стандартлар, қонун ва бошқа мөърий-хуқуқий хужжатларга мувофиқ ташкил этилишини таъминловчи, коррупция хавф-хатарлари

хатти-ҳаракатлар тўғрисида хабар беришга мўлжалланган 4 та алоқа канали йўлга кўйилган. Яни, жамиятнинг расмий веб-сайтидаги (<https://www.het.uz/oz>) саҳифаси, Facebook ижтимоий тармоқдаги <https://www.facebook.com/hududiyelektrarmoqlarolaqo> канали, info@het.uz электрон почтаси ва Telegram мессенжеридаги <https://t.me/hetmuqloot> алоқа канали, 1154 Call-марказ ҳамда (78)150-75-64, (78)150-75-61 ракамли ишонч телефонлари орқали хабар бериш мумкин.

Утган даврда жамиятнинг худудий филиал ҳамда ташкилотларида 150 га яқин ходимларнинг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги билим-кўнинмаларини ошириши мақсадида маҳсус ўқув курслари ташкил қилинди. Мазкур мавзуда 300 дан ортиқ давра сұхbatлари, 200 га яқин семинар ва конференциялар ўтказилди. Тизимда коррупцияга қарши мукаммал бошқарувни йўлга кўйишига хизмат қиласидан ҳалқаро ISO 37001:2016 ABMS-0492/A-сон стандарти ҳам мавзуд.

Коррупцияга қарши мурасасизлик мадданияти, аввалин, инсонлар онгиди рўйберади ва кейин уларнинг ҳаракатига кўчади. Қонунни четлаб ўтиши эвазига таъмагирилар ва бошқа коррупциявий ҳолатларга жамиятнинг тоқатизилиги аддолат устуворлигини таъминлади. Давлат ва жамият ривоҷига хисса кўшишдек эзгу максад ҳар биримиздан мана шу иллатга қарши ўлароқ фаолиятимизда ҳар доим ва ҳар қандай вазиятда ҳам қонунийлик талабларига қатъий амал килишини тақозо этади.

**Ҳусниндин АЛЛАМУРОДОВ,
“Худудий электр тармоқлари” АЖК
Коррупцияга қарши курашиш ва
комплаенс-назорат хизмати
бошлиғи.**

JINOYATGA JAZO MUQARRAR

БМТ МАЪЛУМОТИГА КЎРА, ДУНЁДА 27 МИЛЛИОНДАН ОРТИК ОДАМ ГИЁХВАНДЛИК ДАРДИГА ЙЎЛИҚАН. УЛАРНИНГ АСОСИЙ КИСМИНИ ЗО ЬШГАЧА БЎЛГАНЛАР ТАШКИЛ ЭТАДИ. ГИЁХВАНДЛИК ТУФАЙЛИ ҲАР ЙИЛИ 200 МИНГДАН ОРТИК КИШИ ҲАЁТДАН КЎЗ ЮМАЁТГАНИ, ЖАҲОНДА СОДИР ЭТИЛАЁТГАН ЖИНОЯТЛАРНИНГ ЯРМИДАН КЎПИ ГИЁХВАНДЛАР ХИССАСИГА ТЎФРИ КЕЛАЁТГАНИ ЧИНДАН ҲАМ ХАВОТИРЛИ.

ПУШАЙМОНЛИК МАНЗИЛИ

Афсуски, “жиноятлар дояси”, дея таъриф этиладиган бу иллатга бош сукайтганлар юртимизда ҳам топилади. Айни шунинг учун темир панжара ортига тушаётганларнинг қарийб барчаси гиёхвандлик оғир жиноят эканини била туриб, жирканч ишга кўл ургани янада ачинарлидир.

2023 йилнинг 30 апрелида кундузи соат 13:00 атрофида пойтахтимизда Яккасарой туман ИИО ФМБ жиноят қидириув ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбир жараёнида Елена В. исмли аёлнинг хатти-ҳаракатлари шубҳали кўринади. Гумондор ички ишлар бўлими идорасига олиб келиниб, холислар иштирокида кўздан кечирилганида чўнгатигидан 20 дона, оғирлиги 6,08 грамм бўлган гашиш моддаси топилади.

Иш судга оширилиб, адолатли тарзда кўриб чиқилди. - Бир куни ижтимоий тармоқда гиёхвандлик маддасини оғирли-бердиси билан шуғулланса, минг АҚШ доллари миқдорида даромад олиш мумкинлиги ҳақидаги хабарни ўқиб қолдим. Кейин ана шундай хабарлар орқали белгиланган манзилга ташлаб кетилган гиёхвандлик маддасини олиб, мижозларга сота бошладим. Рости, пул топиш ҳақида ўйлабман-у, аммо бу йўлнинг охири пушаймонлик бўлишини асло ўйламбаман, - дейди аёл суд залида.

Суд Елена В.га жазо тайинлашда оилавий шароитини, айбига тўлиқ иқрорлигини ва бошқа жиҳатларни этиборга олди. Судланувчи ўн йил муддатга озодлиқдан маҳрум қилинди.

**Баҳодир ҚАЮМОВ,
Жиноят ишлари бўйича Яккасарой туман
судининг судьси.**

Ёзги таътил мавсуми нафақат мактаб ёшидаги болаларимиз, балки биз, катталар ҳам интиқлик билан кутадиган палла. Ўқиш давридаги чарчоқлар, стресслардан енгил тортиб, ҳордиқ чиқариш учун қулай фурсат. Лекин ёзги таътил бошланиши билан отаоналар олдида яна бир муҳим масала пайдо бўлади. Бу уч ой давом этадиган таътилда боланинг бўш вақтини мақсадли ташкил этиш билан боғлиқдир.

Эъзоза УМРЗОКОВА олган сурʼат.

ОРОМГОҲЛАРГА БОРМАЙДИГАН БОЛАЛАР

ТАЪТИЛ ТОТЛИ ЎТЯПТИМИ?

Оромгоҳлар бор-ку!? Сўлим табиат бағридаги, болаларга унтутилмас, қувноқ таассурутлар улашувчи стационар оромгоҳлар, мактаблар қошида эса турли қизиқарли машгулотлар, маданий-маърифий тадбирларни қамраб оладиган кундузги оромгоҳлар таътили мароқли ва мазмунли ўтказиша хизмат қиласди-ку, дерсиз. Инкор этмаймиз, республикализинг ҳар бир худудида ёзги оромгоҳлар бор ва улар таътил бошланиши билан ўз эшикларини болаларга очади.

Рақамларга эътибор қилинг. 2023 йилнинг ёз мавсумида мамлакатимиздан болалар саломатлигини мустаҳкамлаш ва тиклаш, таътил даврида уларнинг ижодий салоҳиятни ривожлантириш мақсадида жами 196 та стационар болалар согломлаштириш оромгоҳи фаолияти йўлга кўйилиб, уларда 158 минг нафар ўғил-қиз ҳордик чиқарган.

Жорий йил мавсумида эса 192 та оромгоҳда 157 минг 960 нафар бола дам олиши режалаштирилган. Бундан ташқари, 1 минг 105 та кундузги оромгоҳга 74 минг 200 нафардан зиёд болаларни жалб қилиш кўзда тутиляти.

МУАММО НИМАДА?

Юртимизда 7-14 ёшли болалар сони 4 миллион 668 минг 779 нафарни ташкил қиласди. Масала ҳам айнан шу ерда юзага қалқиб чиқмоқда. Оромгоҳларга йўналтириладиган болалар ўқувчилар умумий сонининг 10 фоизига ҳам етмайди. Оромгоҳларга бормайдиган болалар учун ёзги таътил кандай мазмун-ахамият касб этади?

Ҳақиқат шуки, ўтган йиллар давомида мамлакатимиздан болалар согломлаштириш оромгоҳлари сони ахолининг ўсиш динамикасига мутаносиб тарзда ошиб бориши таъминланмаган. Жумладан, болалар сони 1991 йилга нисбатан 71 фоизга кўйлаган бўлса-да, уларни согломлаштириш оромгоҳлари сони иккى бараварга қисқарган.

ЎҚИШДАН ЗЕРИҚДИМ, ЛЕКИН БОШҚА НИМА ҚИЛАМАН?!

Кишлоқ жойлардан фарқли ўлароқ шаҳар шароитида оромгоҳга бормаган болаларнинг уч ойлик таътилини спорт мактаблари ёки репетиторларга, ўқув курсларига, касб-хунар ўргатиш марказларига қатнаб ўтказиши урбанизациялашган мухитга хос анъаналардан бирига айланди. Бола бекор қолмасин, деган вакт билан унинг жисмоний ва ақлий салоҳиятни ривожлантиришдек яхши ниятда таътил пайти асосан ўқишига ёки спортга йўналтирамиз. Сармояни аямаймиз. Бундай ёндашув қанчалар тўғри ва самарали! Асосийси, фарзандимиз хоших-истагига, манфатларига ўйнуми?

- Мактабдаги ўқиш пайтида ҳафтасига уч марта математика бўйича репетиторга катнардим, - дейди тошкентлик 12 ёшли Фатхулла. - Таътил бошланиши билан инглиз тили бўйича ҳам ўқув марказига боряман. уч кун математика, уч кун инглиз тилидан дарс оламан. Кеинин икки кунда бир сузишга бораман. Хуллас, фақат якшашба куни хақиқий дам менга!

Ёш сұхбатдошимизнинг ўтган йилларда ёзги таътилни оромгоҳда ўтказган- ўтказмагани билан қизикамиз.

- Йўқ, оромгоҳга бормаганман, - дейди у рўйи-рост. - Ёзда оиласлив тоқча чиқиб дам олиб келамиз 2-3 кун. Лекин ҳали шу пайтагча оромгоҳда дам олмаганман. Бончадалик пайтимда ёз пайтлари қишлоқдаги бувимниги юбориб туришарди. Ҳозир эса таътилни

бекор ўтказмай, ўқишим керак экан. Болакай яна нимадир демоқчи бўладио журъати етмай жим қолади. "Ўқиқвериб зेरикиб кетмадингми ишиклиб?" деймиз ҳазил аралаш. Бола-боба-да, ҳазилни жиддий қиласди.

- Дадам, ойим ишда, укаларим боғчада. Ўйда ёлғиз қолгандан кўра, ўқув марказига келиши яхшино аммо ҳадеб ўқиқвериши... Ростини айтсанам, баъзан зериккан пайтларим бўлади, лекин бошқа нима ҳам киламан?..

Ёзги таътил боланинг зиёнига бўлмаслиги керак. Психологлар катталардаги каби болаларда ҳам доимий иш фаолиятни ўзgartирмаслик руҳий зўриқишига олиб келишини, йий бўйи ўқигандан кўра, таътил пайтлари росмана ҳордик чиқариб, кейин яна ўқишин давом эттириш нафақат жисмоний саломатлиқка, балки билимни ўзлаштириш даражасига ҳам фойдали эканини таъкидлайдилар.

"Таътил оиласидаги ўзаро ака-ука, опа-сингили муносабатларини мустаҳкамлаш учун ҳам керак. Чунки доимий мактаб пайтида болаларнинг бирга вакт ўтказиша имконияти кам бўлади. Шунинг учун ҳам таътил оиласий яқинлик учун энг мақбул пайт", деган фикр илгари суръатиди.

- Ёзги таътилда ўқув марказимизга қатнайдиган болалар қамрови уч-тўрт баробарга ортади, - дейди Тошкент шаҳридаги "Mumtaz academy" ўқитувчиси Аббос Рахмонов. - Бир томондан, шаҳар шароитида ота-онаси ишда бўлган болаларнинг таътил

бунинг акси - пешқадам бўлиш, олийгоҳга кириш ва ҳоказо сабаблар борки, барин ахийри болаларимиз гарданига тушади. Ҳатто ёзги таътилда ҳам улар ўқишида давом этмоғи тўғри, бизнингча.

КИШЛОҚ БОЛАЛАРИ

Бу йил 9-синфни тамомлаган Акбар Сирдаре вилоятини Мирзаобод туманида яшайди. Унинг айтишича, ёзги таътил бошланиши билан далада иш қайнайди.

- Дадам курилишда ишлайди, онам фермер хўжаликларида кунбай ишлаб пул топади, пахта чопифи, қовун чопифи дегандайди... Мен онамга ёрдамлашаман, - дейди Акбар.

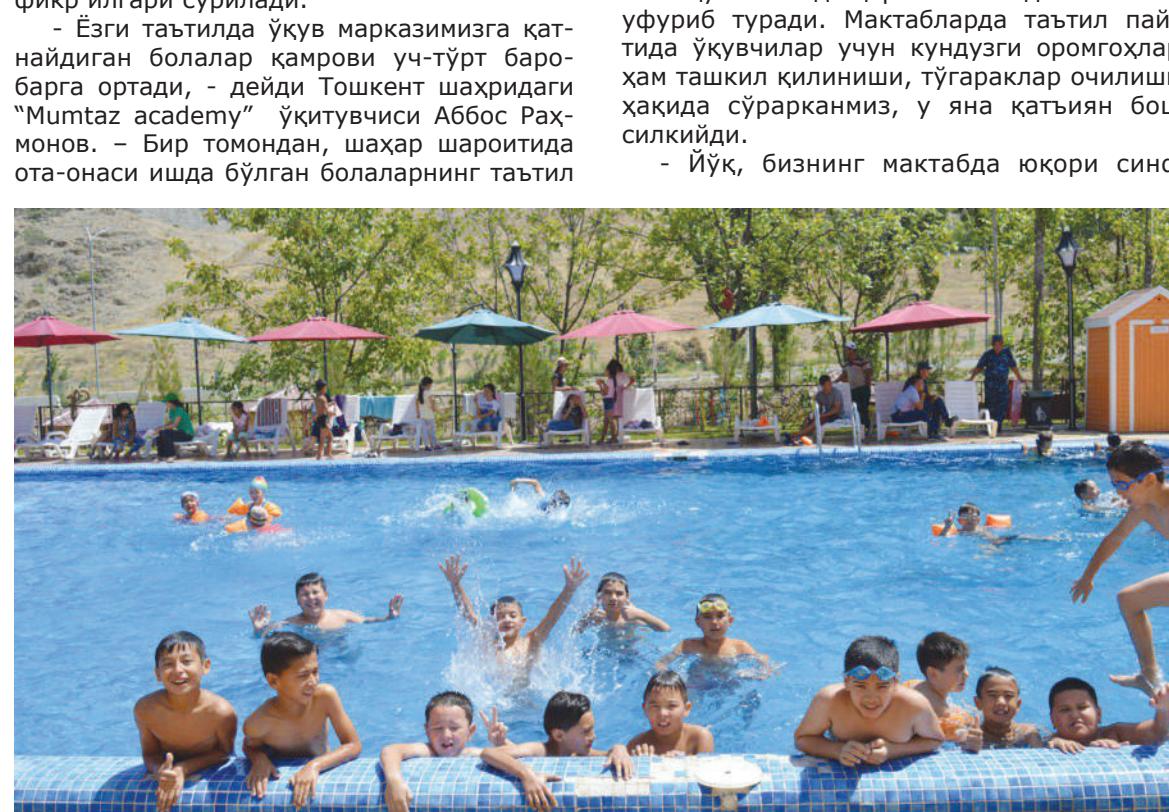
- Мол-қўйларимиз бор, 7-синфда ўқийдиган укам уларга қарайди. Томорқамизда ҳам экин-тиқин киламиз. Ёз биз учун энг иш кўйлаган пайт бўлади. Бонча қашшига ҳам вакт қолмайди.

Акбардан шу пайтга қадар ёзги оромгоҳда бўлган-бўлмаганини сўраймиз.

- Лагерми? Йўқ, ҳечам бормаганман. Бизнинг қишлоқдан ҳеч ким лагерга бормаган.

Қатъий ишонч билан сўзлаётган бу боланинг кўни ўтида Қорайян юзида самимият уфориб туради. Мактабларда таътил пайтида ўқувчилар учун кундузги оромгоҳлар ҳам ташкил килиниши, тўғраклар очилиши ҳакида сўрарканмиз, у яна қатъиян бош силкайди.

- Йўқ, бизнинг мактабда юқори синф

пайтида уйда бўш қолгандан кўра, ўқишида, илим олишда, ўз устида ишлашда давом этганини яхши. Чунки бугунги глобал жадаллашув замонидаги ўқиб-ўрганишда бир кунни ҳам беҳуда ўтказмаслиқ керак. Бироқ, бошқа томондан қараганда, айниқса, кичикроқ ёшдаги болалар (8-12 ёшиларда) дайни таътил мавсумида чарчоқни, иштиёқсизликни кузатаман. Мана бундай жазира мақнада эса ўқув марказига келиб-кетиш ҳам бу болалар учун осон эмас.

Ривожланган давлатларда, хусусан, Германияда репетиторларга, ўқув марказларига одатда мактаб дарсларини ўзлаштира олмайдиган, синфдан-синфга қолган ёки кейинги боскичга ўтиши хавф остида бўлган ўқувчилар боришиди. Агар ўзлаштириши паст ўқувчининг оиласив иктиносидой холати кўшимча ўқиши учун тўловга қодир бўлмаса, унда бу пул давлат томонидан тўлаб берилади. Бошқача айтганда, боланинг мактабдан сунг кўшимча таълимга жалб қилиниши унинг билим-салоҳиятда тенгдошларига етиб олиши учун бир дастак, холос. Бизда

ўқувчилари имтиҳонлари тугагач, ёз пайти то августанча коровулдан бошқа ҳеч ким бўлмайди. Чунки ўқитувчилар ҳам таътилда бўлади. Үнақа кундузги оромгоҳ деган нарсани эшитмаганимиз, кўрмаганимиз, - дейди соддалик билан.

Келгусида Акбар пойтахтга боришини, олийгоҳга ўқишига киришни орзу килишини, сентябрда ўқиши бошлансан, мактабдан кейин туман марказидаги ўқув марказига қатнани режалаштираётганини айтади. Бадийи адабиётга қизиқишини сўраганимизда эса "Китоб ўқишига вакт йўқ-да. Боя айтдим-ку, қишлоқда иш кўп бўлади. Бугун ҳам тогамникида ҳашар, иморат кўттаряпти. Бориб карашай..." деба велосипедига ўтирганча биздан узоклашади.

ШВЕЙЦАРИЯДА

Мавзуга доир маълумотларни тўплаш асносида етакчи хорижий давлатлар тажрибаси билан ҳам қизиқидик. Масалан, Швейцарияда 26 та кантон (маъмурӣ худудлари)

да ўртача икки ой давом этадиган ёзги таътил саналари турличадир. Ҳатто давлат ва хусусий мактаблар ўртасида ҳам таътил жадваллари ўзаро фарқ қилиши мумкин, лекин болаларни оромгоҳларга қамраб олишида мақсад ва ёндашув бир хил.

Яни, кантон маъмурлари ва турли маҳаллий жамиятлар болалар учун оромгоҳ ташкил қилишда минимал ҳаражатларга таянган ҳолда ота-оналар учун иктиносидой фойдали вариантиларни тақлиф қиласидар. Боласи (ёки болалари) роса икки ҳафта давомида табиати бағридаги оромгоҳларда миришиб, чиникиб дам олиши учун маблағ ажратиш бу давлатдаги ҳеч бир оила хўжалиги бюджетига сезиларли таъсир кўрсатмайди.

ЎЗИМИЗДА

Одатда ёз мавсумида қаҷон ва қайси оромгоҳга бориш ота-онанинг ва боланинг шахсий танловини ҳисобланади. Белгиланган тартиботга кўра, ота ёки она фаолият юритаётган ташкил касаба узошмаси бўлими томонидан бериладиган йўлланма орқали болани оромгоҳга юбориш мумкин. Агар ота ёки она ишлайдиган ташкил касаба узошмаси бўлмишга мурожат қилиб, йўлланманни тўлиқ нарҳда сотиб олиш тақозо-этилади. Айтгандай, ҳозирги кунда ёзги оромгоҳларнинг электрон саҳифалари ҳам мавжуд бўлиб, Интернет орқали бу саҳифаларга кириб, онлайн шаклда йўлланма харид килиш мумкин.

2024 йил ёзги таътил учун oromgohlar.uz сайтида юртимиздаги анчайин машҳур болалар оромгоҳларининг нарх-навоси билан танишганимизда, бир мавсум (10-12 кунлик муддат) йўлланмаси 1 млн. 400 минг сўмдан бошланниб, 3 млн. 200 минг сўмгача бахоланганини кўрдик. Бир қарашда бу сумма унчалар кимматмасдек. Аммо ўртаҳол ва серфарзанд оила учун арzonlik ҳам қилмайди. Айниқса, қишлоқ жойларда.

Шунингдек, ушбу оромгоҳларда ҳар йили юзлаб ижтимоий химоз талаб, кам таъминланган оиласлар фарзандлари, Мехрибонлик ўйлари, Оиласий болалар ўйлари тарбияланувчиларини имтиёзли согломлаштириш хукуматнинг доимий ўтиборида эканини ҳам инкор этмаймиз.

Хулас, ёзги оромгоҳларда болаларнинг мадом олиши аксар ҳолларда ота-оналарнинг шахсий ташаббуси ҳамда маддий имкониятига кўра амалга ошмоқда. Ёзги оромгоҳлардаги замонавий шарт-шароитлар, малакали педагогларнинг жалб қилиниши, овқатланиши, санитария-хавфзислиқ масалалари, маданий-кўнгилочар, тарбиявий машгулотлар савияси – бу энди бошқа мавзу.

Шу йил 29 май куни қабул қилинган "Болалар согломлаштириш оромгоҳларида" дам оладиган болалар қамровини кенгайтиришга қаратилган чора-тадбирлар тўғрисида"ги Президент карорида стационар оромгоҳлар фаолиятни янги босқичга олиб чиши, тизимдаги муммалорни ечиш юзасидан мухим вазифалар белгилаб берилади.

Бу вазифаларнинг амалий исботини топиши болаларнинг ёзги дам олиши мавсуми ни самарали ташкил этишига хизмат қиласди. Мақсад шуки, келажагимиз – болалар манфаати ҳамма вакт қадрли бўлиб қолмоғи керак.

Фарида МАЖКАМОВА.

JAMOAT NAZORATI

2024 ЙИЛ 5 ИЮНДА
«МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИ
ТЎГРИСИДА» ГИ ҚОНУН
ИМЗОЛАНДИ. МАЗКУР ҲУЖЖАТ
ҶАБУЛ ҚИЛИНГАН КУНДАН
ОЛТИ ОЙ ЎТГАЧ КУЧГА КИРАДИ.
МАМЛАКАТИМИЗДА МУХИМ
ВОҚЕЛИК БЎЛГАН ҚОНУН
МАЗМУН-МОХИЯТИ ВА ИЖРОСИ
БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАЛАРГА
КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК АЛОҲИДА
ЭТТИБОР ҚАРАТМОҚДА.

Адлия вазирлиги Коррупцияга қарши курашиш агентлиги билан ҳамкорликда қонуннинг мазмун-мохияти, янгиликлари ва аҳамиятини тушунишига багишланган матбуот анхумани ўтказди. Унда Адлия вазири ўринbosари ва Коррупцияга қарши курашиш агентлиги директори иштирок этиб, қонун манфаатлар тўқнашувига барҳам бериш борасида мухим хукуқий асос бўлганини алоҳида таъкидлади.

Қонунда мухим меъёлар белгиланган. Хусусан, манфаатдорликка йўл қўймаслик, манфаатлар тўқнашуви тўгрисида хабар бериш, шахсий манфаатларини кўзлаб бошқаларни ҳаракат (ҳаракатсизликка) мажбурла-маслик бўйича ходимларнинг хукуқ ва мажбуриятлари назарада тутилган. Манфаатлар тўқнашуви тўгрисидаги аҳборотни ходимлар томонидан ошкор этиши ички шаклда, яъни мавжуд манфаатлар тўқнашуви тўгрисидаги хабарнома бериси ва эҳтимолий манфаатлар тўқнашуви тўгрисидаги декларация тўлдириш орқали амалга оширилади.

Шунингдек, ходимга алоқадор шахслар давлат органи ёки бошқа ташкилот билан муносабатларга киришганда манфаатлар тўқнашувининг олдини олиш бўйича декларация тўлдириш мажбуриятлари белгиланди. Шу билан бирга, манфаатлар тўқнашуви билан боғлиқ муносабатларни давлат томонидан тартибига солища Коррупцияга қарши курашиш агентлиги маҳсус ваколатли давлат органи сифатидаги белгиланган.

Ўз навбатида, давлат ташкилотлари, уларнинг одоб-ахлоқ комиссиялари, коррупцияга қарши ички назорат тузилмалари ва кадрлар билан ишлаш бўлинмалари манфаатлар тўқнашуви билан боғлиқ муносабатларни тартибига солища ички назорат вазифаларини амалга оширади.

– Манфаатлар тўқнашуви аслида кўзга кўринмайдиган, бироқ энг хавфли иллат хисобланади, – деди Адлия вазири ўринbosари Алишер Каримов. – Бунга қарши кескин курашилса, яъни манфаатлар тўқнашувига чек қўйилса, коррупция барҳам топади. Манфаатлар тўқнашувига барҳам бериш учун давлат ва давлатга алоқадор идора ва ташкилотларда ўрганиш ишлари олиб борилади. Тахминларга кўра, 20 мингта яқин идора ва ташкилотдаги фаолият кўриб чиқилади.

Бу йўналишдаги ишларни тўғри ташкил этиш, аниқ самарадорликка эришиш учун Боз вазир бошчилигида комиссия тузилган. Бу жараёнда нафакат тегишли соҳа мутахассислари, балки идора ва ташкилотлар ходими, жамоатчилик ёрдамига ҳам таянилади.

Давлат органлари ва ташкилотларида манфаатлар тўқнашувини ҳисобга олиш реестри юритилади. Унга ҳабар берилган,

МАНФААТЛАР ТЎҚНАШУВИ ЭНДИ КЎРИНАДИ

» Ўз навбатида,
давлат ташкилотлари,
уларнинг одоб-
ахлоқ комиссиялари,
коррупцияга қарши
ички назорат
тузилмалари ва
кадрлар билан
ишлаш бўлинмалари
манфаатлар
тўқнашуви
билан боғлиқ
муносабатларни
тартибига солища
ички назорат
вазифаларини амалга
oshiради.

аниқланган ҳамда тартибига солинган манфаатлар тўқнашуви тўгрисидаги маълумотлар киритиб борилади. Манфаатлар тўқнашуви тўгрисида хабар бермаганинг учун базавий хисоблаш миқдори (БХМ)нинг уч бараваридан беш бараваридан беш бараваридан таракоран содир этиладиган бўлса, БХМнинг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима кўлланилишига сабаб бўлади. Шунингдек, мансабдор шахслар томонидан мавжуд ёки эҳтимолий манфаатлар тўқнашувини тартибига солиши юзасидан чоралар кўрмаганинг учун БХМнинг беш бараваридан ўн бараваригача миқдорда жарима кўлланилишига сабаб бўлади. Бунда маъмурӣ байёномга расмийлаштириш билан боғлиқ вазифалар Коррупцияга қарши курашиш агентлиги томонидан амалга оширилади.

– Коррупция ва манфаатлар тўқнашувига йўл қўйилган ҳолда тузилган битимлар суд тартибида ҳақиқий эмас, деб топилади, – деди Коррупцияга қарши курашиш агентлиги директори Акмал Бурхонов. – Битим

бўйича олинган фойда эса давлат даромадига ўтказилади. Айтиб ўтиш керакки, 2022-2023 йилларда давлат харидлари бўйича тузилган 4,5 мингта (573 миллиард сўмлик) шартномаларда манфаатлар тўқнашувига йўл қўйилган. Вазирлик ва идораларнинг ички аудит хизматлари томонидан тизимдаги ташкилотларда 141 миллиард сўмлик 2 минг 720 шартнома ҳақиқатда манфаатлар тўқнашуви мавжуд ҳолатда тузилган. 9 шартнома 3 миллиард сўмга киммат нархда имзоланган. 1,5 минг нафарга яқин ҳокимлар, уларнинг ўринbosарлари ва ҳоким ёрдамчилари тадбиркорлик субъектларининг бошқарув органларида иштирок этгаётгани аниқланган.

Эндиликда қонунга мувофиқ, "E-anticor.uz" платформасида манфаатлар тўқнашувини аниқлаш ва онлайн мониторинг қилиш имконини берувчи электрон модуль ишга тушシリлади.

Манфаатлар тўқнашуви юзасидан зарур ўқитиш ва тушуниши ишлари амалга оширилади. Жумладан, манфаатлар тўқнашуви ҳолатлари, уларни бартараф этиш бўйича услугубий кўлланма ишлаб чиқилади. Шунингдек, рўйхатдаги давлат органлари ва ташкилотлари ходимлари ўртасида манфаатлар тўқнашуви бўйича билим ва кўникмаларни

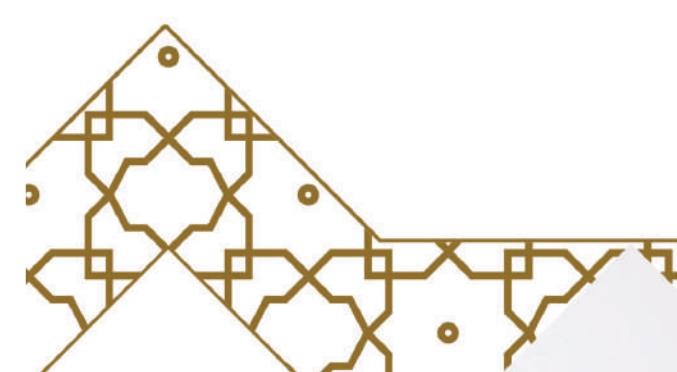
баҳолаш учун онлайн тест синовлари ўтказилади.

Матбуот анжуманида журналистлар, жамоатчилик фаоллари ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олди.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
“Ўзбекистон овози” мухбири.

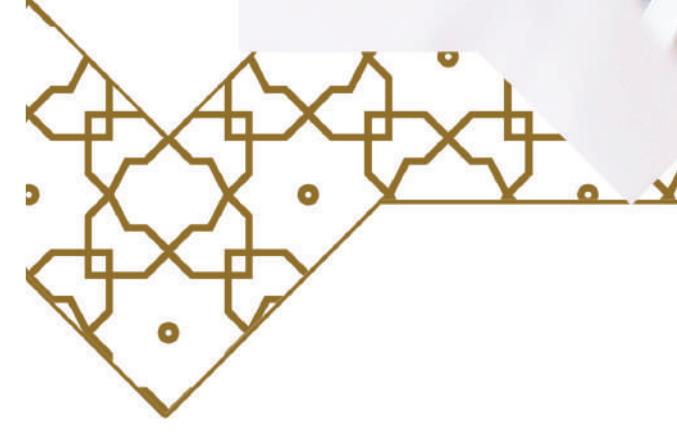
TABRIK

Biznesni
Rivojlantirish
Banki

QURBON HAYITI

muborak bo'lsin!

www.brb.uz

1254

4 МИНГ ЙИЛЛИК ҚАБРЛАР ВА 2 МИНГ ЙИЛЛИК ТАРИХГА ЭГА ШАҲАР

Сурхон воҳасида ўтиши минг йилликдан сўзлайдиган манзиллар бисёр. Бу гўшада кўплаб осори-атикларни, муқаддас қадамжолар, табаррук масканлар ва ноёб ёдгорликларни учратиш мумкин. Айни шу жихат маҳаллий археологлар билан бир каторда Россия, Япония, Хитой, Корея, Франция каби катор хорижий мамлакатлар олимларини хам қизиқтириб келмокда.

Самарқанд археология институти ва Хитойнинг Шимоли-ғарбий университети ўртасидаги ҳамкорлик натижасида "Ўзбекистон - Хитой" кўшма экспедицияси йўлга кўйилган бўлиб, бугунги кунда экспедиция аъзолари Узун туманидаги "Чинортепа" ёдгорлигига қазилма ишларини олиб бормоқда.

Экспедиция давомида 4 минг йиллик қабрлар ҳамда 2 минг йиллик тарихга эга шаҳар колдиқларига дуч келинди. Антиқа сопол идишлар, киши ҳайратини оширувчи курол-аслаҳалар, ноёб кўрнишига эга тақинчолар ҳамда турли ҳайкалчалар қазиб олинди.

- Мазкур ёдгорлик 2019 йилда аниқланган, - дейди Самарқанд археология институти илмий ходими Комилжон Арзиев. - Бу йил шахристоннинг шимолий ва жануби-ғарбий қисмida жойлашган 30 га яқин қабрлар ўрганилди. Археологлар топилмалар учта қатлам – ўрта асрлар, антик ва бронза даврига тўғри келмокда. Бу эса милоддан аввали II-милодий III асрларига оид Қанг, Кушон ва Юэжи (массагетлар) даврига

тегишли эканидан далолат беради. Ноёб ва бетакор ашёлар Марказий Осиёда ягона хисобланган Термиз археология музейига топширилмоқда.

Эслатиб ўтамиз, шу йилнинг 3 июнь куни Президент Шавкат Мирзиёев раислигида ҳудудларда туризм инфратузилмасини яхшилаш ва хорижий туристлар оқимини кўпайтириш чора-тадбирлари муҳокамаси бўйича видеоселектор йигилиши ўтказилди. Унда мамлакатимиздаги тарихий, маданий ва ҳуашманзара гўшаларда мавжуд туризм салоҳиятидан унумли фойдаланиш вазифалари белгилаб берилди.

Абдумалик ҲАЙДАРОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.

REKLAMA O'RNI DA

"Агробанк" АТБ: БИТТА КАРТОШКАДАН 20 ГЕКТАРГА ЕТАДИГАН УРУГЛИК ТАЙЁРЛАНМОҚДА

**ЕР ЎЗИДАГИ КЕСКИН ИҚЛИМ
ЎЗГАРИШИ, ТАБИЙИ ОФАТЛАР,
СУВ ТАНҚИСЛИГИ, ҚУРҒОҚЧИЛИК
КАБИ ГЛОБАЛ МУАММОЛАР ДУНЁ
МИҚЁСИДА ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГИ
МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШДА
ҚАТОР МУРАККАБЛИКЛАРНИ
КЕЛТИРИБ ЧИҚАРМОҚДА.
БУНДАЙ ҲОЛАТ, ТАБИЙИКИ,
ИНСОНЛАРНИНГ БИРЛАМЧИ
ЭХТИЁЖЛАРИДАН БҮЛГАН ОЗИҚ-
ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ НАРХ-
НАВОСИГА САЛЬБИ ТАСИР
КЎРСАТАДИ. ШУ НУҶТАИ
НАЗАРДАН МАМЛАКАТИМИЗДА
ҲАМ ҚИШЛОҚ ҲЎЖАЛИГИДА
ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ ВА
ОЗИҚ-ОВҚАТ ҲАВФСИЗЛИГИНИ
ТАҲМИНЛАШ ДОЛЗАРБ
ВАЗИФАЛАРДАН БИРИ
ҲИСОБЛАНАДИ. ЎЗ НАВБАТИДА,
БУ ЙЎНАЛИШДА "АГРОБАНК"
АТБ ТОМОНИДАН ҚАТОР ЙИРИК
ЛОЙИХАЛАР ИШЛАВ ЧИҚИЛИB,
ИЗЧИЛ ҲАЁТГАН ТАТИБИҚ
ЭТИЛАЁТГАНИ ЭЪТИРОФГА
МОЛИКДИР.**

Хусусан, қишлоқ ҳўжалигига серхосил ва экспортбөл мева кўчатларини етишириш, манзарали дарахт ва гуллар импортини камайтириш максадида банк томонидан сўнгига технологиялар асосида жиҳозланган "Agro In Vitro" комплекси лойиҳаси фойдаланишига топширилди.

Лойиҳа тақдимоти Жиззах вилояти Галларорол туманидаги "Agro In Vitro" комплексида бўлиб ўтди. Очилиш маросимида соҳанинг маҳаллий ва халқаро миқёсдаги малакали мутахassisлари, дехқон ва фермерлар, оммавий аҳборот воситалари ходимлари ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Ҳосилдорлиги юқори, экспортбөл, замонавий селекция ва генетика технологиялари асосида кўчатлар етишириш, шу орқали юртимизда мева-сабзавотларнинг янги, серхосил навларини кўпайтириша қаратилган лойиҳанинг умумий қўймати 20 миллион АКШ долларини ташкил килади. У 20,4 гектар майдонда намунавий кўчатлар етиширишга мўлжалланган лаборатория комплексини ҳам ўз ичига олади.

Этиబорли жиҳати, қишлоқ ҳўжалигига етакчи бўлган Нидерландия тажрибаси асосида барпо этилган ушбу лаборатория ва

иссиқхона дунёда бармоқ билан санаарли, камёблиги билан ажralib туради. Лойиҳа кўчатчиликнинг тўлиқ циклини қамраб олади ва йилiga 10 миллион дондан ортиқ кўчат етишириш имконини беради. Унинг шарофати билан шу пайтагча импорт қилинган мева-ли, манзарали кўчатлар энди тўлиқ маҳаллий мухитда ўстирилади. Бундан ташҳари, ички ва қўшни бозорларга ҳам етказиб бериш режалаштирилган.

Аслида боғдорчиликда инвирто усули турли хасталикларга чидамли, ҳар бир ҳудуднинг иқлим ва тупроқ шароитига мос ҳамда кафолатланган ҳосилдорликни таъминлаб берадиган, илмий асосланган замонавий кўчатчилик методи саналади. У бобонгинг ишини енгиллаштириди, ташвишини камайтиради. Боғдорчиликни саноат даражасига чиқариша ёрдам беради.

Хусусан, "Agro In Vitro" лабораторияси ўз соҳасида етакчи бўлган Европа компаниялари билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган. Лаборатория кўчатларни ташкил мухитдан химоялаб, вирус ва касалликлардан тозаланган шароитда автоматлашган ва тизимланган услубда етиширишни таъминлайди. Бу услуб кўчатларни кафолатланган (сертификатланган) ва сифати бўлишига хизмат килади.

Бундан ташҳари, Нидерландия компанияси технологияси асосида автоматашланган сунъий микро-иқлим мухитини яратувчи, ойнаванд, сўнгги 5-авлод иссиқхонаси барпо қилинди. Ушбу иссиқхона технологиялари иситими ва совутиш жараёнларида 50 фоизгача энергияни тежайди.

Бугунги кунда "Agro In Vitro" комплексида беш гектар ер майдонида 40 хил навдаги 6 минг дона мева, узум ва манзарали кўчатлар

боги яратилган. Шу билан бирга иссиқхонадан кейинги босқич учун мевали, манзарали дараҳатлар ва узум кўчатларини экиш мавсумигача тайёрлаб бериси максадида 10 гектар майдонда кўчатхона ҳам ташкил қилинган. Қолаверса, дехқон ва фермерларимиз ишини янада енгиллаштириш учун лабораторияда хориждан келтирилган серхосил картотшка навлари ҳам ўстирилмоқда. Кимдир ишонади, кимдир эса йўқ, ҳақиқат шундаки, бир дона картотшакдан 20 гектар ерга етадиган уруғлик етиширилган.

Лойиҳани ишга туширишда хориждан малакали мутахассислар жалб қилинган. Шу билан бирга етакчи хорижий лабораторияда кўчатчиликнинг сўнгги технологияларини яқиндан ўрганиш максадида 10 дан ортиқ маҳаллий мутахассислар тажриба ошириб келди.

Тақдимотда "Agro In Vitro" лойиҳаси юқори технологияларга асосланган, саноат усулида кўчат ишлаб чиқариш лойиҳаси бўлиб, назаримда, МДХ ҳудудида намунавий лойиҳа хисобланади, - дейди Қозогистон миллий аграр тадқиқот университети Ўсимилкадар мутахассисларни максадида 18 йилдан ортиқ тажрибага эга мутахассис Илья Краснощёков (Gakon Netafim, Нидерландия). - Лойиҳада турли участкаларда микроиклим назоратни таъминлаш, уни тўлиқ автоматаштириши, санитария мөъёрлари, сугориш сувини фильтрлаш ва дезинфекция қилиш, мослаши зоналари ва сувни зарарсалзлантириш бўйича инновацион технологиялар жамланган. Мажмуя йилига 10 миллион тупча узум ва мевали дараҳат кўчатларини етишириш имконини беради. Ушбу натижага эришиш учун қишида қаттиқ микроиклим назорати (+28 C) ва ёзда зарур таъминланади.

- Ўзбекистонда кўчатларни замонавий лабораторияларда етиширишнинг катта имкониятлари мавжуд, - "Viscon Group" компанияси (Нидерландия) вакили Алексей Курбонаев. - Бу йўналишда беш йиллик фоалиятим давомида турли мамлакатлардаги кўплаб лабораторияларда бўлдим ва ишонч билан айтила оламанки, "Agro In Vitro" билан Ўзбекистон ҳам ишлаб чиқариш қуввати, ҳам технологик жиҳозлаш бўйича МДХ давлатлари орасида етакчига айланди. Бу лабораторияда барча иш жараённи тўлиқ илмий ечимларга асосланган билан ғоятда аҳамиятлидир.

Дарҳақиқат, "Агробанк" АТБ озиқ-овқат ҳавфсизлигини таъминлаш максадида қишлоқ ҳўжалигига етакчиликни замонавий лабораторияларда бўлган тажрибага ишлаб чиқариш қуввати, ҳам технологик жиҳозлаш бўйича МДХ давлатлари орасида етакчига айланди. Бу лабораторияда барча иш жараённи тўлиқ илмий ечимларга асосланган билан ғоятда аҳамиятлидир.

Дарҳақиқат, "Агробанк" АТБ озиқ-овқат ҳавфсизлигини таъминлаш максадида қишлоқ ҳўжалигига етакчиликни замонавий лабораторияларда бўлган тажрибага ишлаб чиқариш қуввати, ҳам технологик жиҳозлаш бўйича МДХ давлатлари орасида етакчига айланди. Бу лабораторияда барча иш жараённи тўлиқ илмий ечимларга асосланган билан ғоятда аҳамиятлидир.

**Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози" мухбири.**

MUASSIS:

O'zbekiston Ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOVATOV
Ulug'bek VAFOYEV
Maqsuda VORISOVA
Qalandar ABDURAHMONOV
Guliston ANNAQILICHEVA

Bosh muharrir: To'iqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100029, Тошкент, Мустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўйими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi

bosmaxonasiда chop etildi.

Korxona manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yhatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV
Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 637. 3486 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'zA yakuni —

Topshirilgan vaqt —

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxa

«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

О'zbekiston
XALQ DEMOKRATIK
PARTİYASI
MARKAZIY KENGASHI